

I henhold til mottakerliste

Saksbehandler, innvalgstelefon

Irvin Kilde, 35 58 61 86

Ny forskrift om regulering av fiske ved utløpet av vassdrag med anadrome laksefisk (munningsfredningssoner) - høring

Fredning av vassdragsutløp er et viktig virkemiddel for å verne om bestander av anadrome laksefisk, spesielt sjørret. Nå skal det vedtas en ny forskrift om munningsfredninger i Vestfold og Telemark, og du har anledning til å la deg høre. Frist for innspill er 22. desember 2021.

Områdene der små og store vassdrag møter havet, spiller en viktig rolle for anadrom laksefisk. Her står sjørret og laks i en kortere eller lengre tid (opptil flere måneder) og venter på nok vann til å starte gytevandringen. Der vassdragene renner ut i sund eller smale fjorder, dannes brakkvann. Brakkvann gjør det lettere for laksefisk å opprettholde kroppsfunksjonene i vinterhalvåret. I tillegg er slike sund og poller ofte rike bløtbunnsområder, med store mengder næringsdyr. I alt kan det tidvis samle seg store mengder anadrom laksefisk (spesielt sjørret) på små områder i forbindelse med vassdragsutløp. Vassdragsutløp har også en stor betydning for utvandrende smolt – her møter de saltvann for første gang og er ekstra sårbare for å ytre faktorer. I slike områder kan beskatning øve et for stort trykk på bestandene, spesielt vinterstid. Det kan være lett å få sjørret til å bite på kroken, men fisken er ofte slank og i dårlig kondisjon fra høstens gyting.

Bakgrunn og gjeldende lovverk

[Forskrift om redskaper mv. ved laksefiske](#), § 12 inneholder et forbud mot å sette noen del av faststående redskap (kilenot, krokarn og lakseverp) nærmere enn 100 meter fra munningen av **alle** vassdrag med anadrome laksefisk.

Når det gjelder 100-metersregel for stangfiske, så finner vi denne i [forskrift om fiske etter anadrome laksefisk i sjøen](#), § 3. Her står det at alt fiske etter anadrome laksefisk og saltvannsfisk er forbudt i området som strekker seg 100 meter fra grense elv-sjø (elvemunningen) og ut i sjøen (100-meterssonen). Unntatt fra dette er fiske etter anadrome laksefisk med stang og håndsnøre fra land i den tida det er åpnet for fiske etter den aktuelle arten av anadrom laksefisk i vassdraget. Det kan

også fiskes etter saltvannsfisk med stang og håndsnøre i den tida vassdraget er åpnet for fiske etter anadrome laksefisk. **Merk:** Dette gjelder utenfor vassdrag som er oppført på vedlegg I eller II til forskrift om fiske etter anadrome laksefisk i vassdrag.

Vedlegg I er vassdrag som er åpnet for fiske etter laks og/eller sjøørret i dag, og dette er typisk de største vassdragene med fastsatt fisketid og fullverdig organisering (=fiskekortsalg).

Vedlegg II er en liste med mindre anadrome vassdrag hvor det ikke er åpna for fiske, enten fordi de ikke er fullverdig organisert eller fordi de er så små at det ikke er noe tradisjon eller ønske fra lokalt hold om et elve-(bekke)fiske. Listen er dessverre ikke uttømmende, slik at det i realiteten er mange ikke-oppførte sjøørretvassdrag hvor det kun er begrensinger på faststående redskap (se over) men ingen på stang og håndsnøre (men se forklaring til § 3).

I gjeldende [forskrift om fiske etter laks, sjøørret og innlandsfisk, Telemark](#) § 8, er det angitt forbud mot bruk av alle typer faststående redskap i utløpet av Skienselva (Frierfjorden, Voldsfjorden ut til Breviksbrua). I forbindelse med pågående revisjon av denne forskriften er det naturlig å videreføre denne bestemmelsen i herværende forskrift om munningsfredningssoner, som er med i tråd med tematikken.

Forskrift om *fiske og fredningssoner i vassdrag med anadrome laksefisk, Vestfold*, hadde begrenset varighet til 2014. I denne var det definert en rekke munningsfredningssoner. De fleste av disse foreslås videreføres her med unntak av fredningssoner internt i vassdrag (kun de med utløp i sjø omfattes av denne forskriften).

Det pågår parallelt et arbeid med ny forskrift om fiske av laks, sjøørret og innlandsfisk for Vestfold og Telemark, som vil berøre andre tema knytta til fiskeforvaltning i vassdragene. Denne vil bli sendt på høring snart, og vil stå i nær tilknytning til herværende forskrift om munningsfredningssoner.

Hjemmel

Adgangen til å utforme en forskrift om munningsfredningssoner er hjemlet i [lakse- og innlandsfiskloven](#) § 40, som sier at statsforvalteren kan forby eller gi regler om alt fiske, herunder saltvannsfiske, ved utløpet av vassdrag, i saltvannsstrøm, i sund (...) der det går anadrome laksefisk. Videre følger en redegjørelse for de foreslåtte paragrafene.

§ 1. Formål

Denne paragrafen legger premisset at formålet med forskriften er å gi anadrome laksefisk nødvendig beskyttelse mot risiko for overbeskatning ved utløpet av vassdrag med anadrome laksefisk i Vestfold og Telemark.

§ 2. Virkeområde

Definerer hva forskriften gjelder og hvilken geografisk avgrensning. I tillegg spesifiserer den at denne forskriften kommer i tillegg til øvrige forskrifter fastsatt med hjemmel i lakse- og innlandsfiskloven.

§ 3. Fiske i 100-meterssonen

Det er forbud mot fiske med faststående redskap (kilenot, krokgarn, lakseverp) etter laksefisk i 100-meterssonen utenfor **alle** vassdrag som fører anadrome laksefisk, jf § 12 i [forskrift om redskaper mv. ved laksefiske](#). I tillegg innfører vi her et forbud mot fiske etter saltvannsfisk med faststående redskap (garn, ruser og teiner) i 100-meterssonen utenfor alle vassdrag, slik lakse- og innlandsfiskloven § 40 hjemler. Dette sikrer et helårlig forbud mot fiske med alle typer faststående redskaper i 100-meterssonen utenfor alle vassdrag som fører anadrome laksefisk.

I tillegg ser vi behovet for å begrense stangfiske utenfor et utvalg av de sjørrerbekkenene som ikke er nevnt i [vedlegg I og II](#) til forskrift om fiske etter anadrom laksefisk i vassdrag, og som følgelig ikke har beskyttelse i 100-meterssonen gjennom § 3 i [forskrift om fiske etter anadrome laksefisk i sjøen § 3](#). Vi ser at det fiskes tett inntil en del mindre sjørrerbekker, og dette kan potensielt utgjøre store innhogg i bestandene i oppgangstida på høsten eller vinterstid da fiske søker mot ferskere vann.

Lista over vassdrag er gjort ut fra vurdert grad av regulær forekomst (stabile bestander), samt topografi ved utløpet (sund, kil, osv.). Snarere enn å vedta en generell 100-meterssone utenfor alle anadrome vassdrag, vil en slik løsning være mer presis, forutsigbar for sportsfiskere og oppsyn, og dessuten ikke gå uforholdsmessig ut over allmennhetens adgang til fiske.

§ 4. Munningsfredningssoner

Tabellen i § 4 foreslår vi 14 munningsfredningssoner. En del av disse er videreført fra tidligere forskrifter, og noen nye er kommet til. For de de videreførte sonene er noen av grensene justert til å følge yttergrenser for eventuelle naturreservater. Dette er av praktiske hensyn – det vil lette arbeidet med oppsyn og merking vesentlig. Dette har medført noen mindre endringer i Vellebekken (følger ytre grense for Presterød-kilen naturreservat), Aulivassdraget (følger ytre grense for Ilene naturreservat), Istrevassdraget (sørlig grense endret slik at det følger Hemskilen naturreservat) og Sandevassdraget (følger ytre grense for Sandebukta landskapsvernområde). Dette er derimot ikke til hinder for at ytre grense for munningsfredningssonen kan avvike fra naturreservat, dersom dette finnes. Utenfor Bergselva har vi avgrenset fredningssona lenger ut enn eksisterende Hummerbakken naturreservat, fordi dette harmonerer mer med topografi og bunnforhold.

For Skiensvassdraget har vi videreført munningsfredningssone i Frierfjorden og Voldsfjorden slik den står i gjeldende *forskrift om fiske etter laks, sjørreret og innlandsfisk, Telemark*. Dette er et stort område, men det er en naturlig avgrensning som følger den smale terskelen i Brevikssundet. Hele området innenfor er består i stor grad av brakkvann og er et svært viktig leveområde for anadrom fisk som sogner til Skiensvassdraget, men også de mange sjørrerbekkenene som renner ut i fjorden.

Vi har foreslått fem nye munningsfredningssoner. Dette er Melsombekken i Sandefjord kommune, Ønna (Langangsbekken/Bjørndalsbekken og Viersdalsbekken/Ønna) i Porsgrunn, Herregårdsbekken i Porsgrunn, Åbyelva i Bamble og Steinsmyrbekken/Vinjebekken i Bamble. Bakgrunnen for forslagene er lokalkunnskap, herunder en rekke bekymringsmeldinger om overbeskatning, samt fysiske forhold (sårbare brakkvannsområder og fjordtarmer). Dette er viktige refugier vinterstid, da saltere vann lenger ut i fjordene utgjør en utfordring for fiskens saltbalanse (osmose). Selv stangfiske kan forårsake store innhogg i bestandene i slike områder.

Statsforvalteren er p.t. i prosess med å finne aktuelle kandidater for munningsfredningsoner i Kragerø kommune, og det er anledning å spille inn velbegrunnede forslag også her.

§ 5. Fiskeregler i munningsfredningssoner

Denne paragrafen bestemmer hvilke regler som gjelder i munningsfredningssonene i § 4. Bestemmelsene skal sørge for å 1) sikre god beskyttelse av bestander av anadrom laksefisk, og 2) være lettfattelige og enhetlige for å skape forutsigbarhet for publikum og oppsyn. I tillegg skal bestemmelsene ikke gå uforholdsmessig ut over fritidsfiske etter andre fiskearter. Vårt forslag er at alt fiske i utgangspunktet er forbudt i munningsfredningssonene, men at det åpnes for stangfiske om sommeren, i perioden 15. mai til 31. august. I denne perioden trekker anadrom laksefisk normalt lenger utover i skjærgården, og vi vurderer at et generelt fiske her vil være forsvarlig. I denne perioden pågår det også et stedvis betydelig fiske etter andre arter, f.eks. flyndre, makrell, etc., som har stor verdi i et folkehelseperspektiv. Vi gjør et unntak for munningsfredningssona utenfor Skiensvassdraget, hvor fiske med stang og håndsnøre er tillatt hele året. Her vurderer vi at stangfiske ikke vil gå vesentlig ut over bestandene med anadrom laksefisk. For denne munningsfredningssona videreføres altså bestemmelsene slik de er i dag. Det åpnes ikke for fiske med faststående redskap i munningsfredningssonene, men vi gjør et unntak for bruk av teiner. Teiner fanger sjelden laks eller sjøørret, og denne praksisen vurderer vi som forsvarlig. Åpningen for bruk av teiner gjelder ikke for munningsfredningssonen utenfor Skiensvassdraget, her fiske med alle typer faststående redskap allerede er forbudt i gjeldende forskrift.

§ 6. Stans i fiske

Dersom det oppstår situasjoner der bestander av anadrome laksefisk står i fare for å overbeskattes, kan Statsforvalteren stanse fisket i 100-meterssonen eller munningsfredningssonen med øyeblikkelig virkning.

§§ 7-9

Dette er standardutforminger om adgang til dispensasjon, håndheving og ikrafttreden.

Ønsker innspill

Har du innspill til ny forskrift om munningsfredninger, kan dette gjøres innen 22. desember 2021. Innspill sendes til svtpost@statsforvalteren.no og merkes med «innspill fiskeforskrift munningsfredning».

Basert på innkomne innspill vil Statsforvalteren i Vestfold og Telemark utforme en endelig forskrift som blir gjeldende fra 2022.

Med hilsen

Arne Christian Geving (e.f.)
fagsjef

Irvin Kilde
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg: Forskrift om munningsfredninger, Vestfold og Telemark - utkast

Mottakerliste:

Larvik og omegns JFL			
Lågens Framtid			
Skienselva elveeierlag			
Statens naturoppsyn Tønsberg			
Tjølling JFF			
Brunlanes JFF			
Statens naturoppsyn Skien			
Tønsberg kommune	Postboks 2410	3104	TØNSBERG
Aulivassdragets elvelag			
Grenland Sportsfiskere			
NJFF Vestfold			
NJFF Telemark			
Numedalslågen vannområde			
Miljødirektoratet	Postboks 5672 Torgarden	7485	TRONDHEIM
Porsgrunn kommune	Postboks 128	3901	PORSGRUNN
Holmestrand JFF			
Aulivassdraget vannområde			
Kragerøvassdraget vannområde			
Færder kommune	Postboks 250	3163	NØTTERØY
Sandefjord kommune	Postboks 2025	3202	SANDEFJORD
Horten kommune	Postboks 10	3191	HORTEN
Bamble kommune	Postboks 80	3993	LANGESUND
Forum for Natur og Friluftsliv i Telemark			
Sandefjord forvaltningsråd for anadrom laksefisk			
Grunneiernes fiskeforening for Andebu og Hedrum			
Lardal JFF			
Numedalslågen forvaltningslag			
Kragerø kommune	Postboks 128	3791	KRAGERØ
Tønsberg og omegn JFF			
Sandefjord JFF			
Bamble JFF			
Larvik kommune	Postboks 2020	3255	LARVIK
Forum for Natur og Friluftsliv i Vestfold	Stadionveien 5	3214	SANDEFJORD
Sande elvelag			
Siljan og Farris vannområde			
Skien-Grenlandsfjordene vannområde			
Vestfold og Telemark fylkeskommune			
Holmestrand kommune	Postboks 312	3081	HOLMESTRAND
Skien kommune	Postboks 158	3701	SKIEN